Eduskunta
Sosiaali- ja terveysvaliokunta
stv@eduskunta.fi

Asiantuntijakuuleminen 16.3.2021

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi tartuntatautilain 58 a ja 58 b §:n muuttamisesta HE 32/2021

Etelä-Suomen aluehallintoviraston lausunto

Ravitsemisliikkeiden toimintaa on rajoitettu tartuntatautilain väliaikaisten säännösten ja niiden nojalla annettujen valtioneuvoston asetusten mukaisesti 1.3.- 30.6.2021. Esityksessä ehdotetaan, että tartuntatautilain (1227/2016) 58 a ja 58 b §, sellaisina kuin ne ovat laissa 165/2021, muutetaan siten, että valtioneuvoston asetuksella voitaisiin säätää nykyistä suurempia ravitsemisliikkeiden aukiolo- ja anniskeluaikaa sekä niiden sisätilojen asiakaspaikkamäärää ja käyttöä koskevia rajoituksia.

Esityksen mukaan aluehallintovirastot valvoisivat rajoitusten ja velvollisuuksien noudattamista. Aluehallintovirastot voisivat määrätä valvonnassa havaitsemansa epäkohdat ja puutteet korjattaviksi ja määrätä velvoitteita olennaisesti rikkoneen ravitsemisliikkeen ravitsemisliiketoiminnan välittömästi suljettavaksi asiakkailta enintään yhdeksi kuukaudeksi.

Vaikutukset aluehallintoviraston toimintaan

Ravitsemistoiminnan rajoitusten ja velvollisuuksien valvonta on kuulunut pian 10 kuukauden ajan aluehallintoviraston tehtäviin. Aluehallintovirastot hoitavat lukuisia valtion aluehallinnon tehtäviä. Tartuntatautilain 12 §:n 1 momentin mukaan tartuntatautien torjuntatyön lainmukaisuuden valvonta ja siihen liittyvä ohjaus kuuluu aluehallintovirastolle toimialueellaan. Aluehallintoviraston tehtäviin kuuluu myös lain 58 §:ssä tarkoitettujen rajoituspäätösten tekeminen silloin, kun ne ovat tarpeen usean kunnan alueella kuin myös tartuntatautilain 58 c, d, g, h §:ien valvonta. Aluehallintovirastot valvovat lisäksi alkoholilain 60 §:n 1 momentin mukaan alkoholijuomien vähittäismyyntiä ja anniskelua sekä markkinointia alueellaan.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on valvonut ravitsemisliikkeiden velvollisuuksien ja rajoitusten noudattamista pääosin alkoholilain valvonnan yhteydessä, mutta myös ravitsemisliikkeissä, joissa anniskelulupaa ei ole. Olemassa olevilla resursseilla valvonta on onnistunut varsin hyvin ja se on toteutettu ennen kaikkea neuvoin ja ohjein puhelimitse ja nettisivujen kautta, mutta myös ravintolatarkastuksin. Tarkastuksia tehtiin vuonna 2020 noin 800 kappaletta riskiarviointiin perustuen. Kuluvana vuonna

tarkastuksia on tehty noin 150 kappaletta. Suurin osa ravitsemisliikkeistä on huolehtinut tartuntataudin leviämistä estävistä toimista hyvin, eikä säännösten täytäntöönpanossa ole ollut, joitakin poikkeuksia lukuun ottamatta, ongelmia. Valvonnassa havaitut epäkohdat ovat liittyneet esimerkiksi suunnitelmien puutteellisuuteen tai puuttumiseen ja jonkin verran myös riittämättömään etäisyyksien ylläpitoon asiakkaiden välillä. Määräyksiä on annettu vain yksittäistapauksissa ja kaksi ravintolaa on suljettu kahdeksi viikoksi Etelä-Suomen aluehallintoviraston toimesta. Huolimatta ravintoloiden varsin hyvästä rajoitusten noudattamisesta tartuntoja on päässyt syntymään. Tästä johtuen ravitsemisliikkeitä koskevia rajoituksia on perusteltua kiristää, jotta asiakkaiden välisiä kohtaamisia ravitsemisliikkeissä voitaisiin vähentää ja asiakkaiden toiminta ohjautuisi ravintolassa siten, että asiakkaiden väliset kohtaamiset ja tartunnat vähenisivät.

Ylitarkastaja Riku-Matti Lehikoinen